

We know
books

MIHAI EMINESCU

Poezii postume

*Ediție îngrijită, tabel cronologic și note de
Gabriela Gîrmacea*

București, 2024

Cuprins

Frumoasă-i	14
Lida	16
Horia	17
Nu e steluță	18
Din lyra spartă...	19
Care-o fi în lume...	20
Phylosophia copilei	22
Resignațiune	23
Numai poetul	27
Lebăda	28
Când...	29
Când marea...	30
Când privești oglinda mării...	31
Cine-i?	32
Unda spumă	33
Prin nopți tăcute	34
Viața mea fu ziuă	35
Ondina	36
De ce să mori tu?	43
De-aș muri ori de-ai muri	44
Locul aripelor	46
La moartea lui Neamțu	48
Îngere palid...	49
Steaua vieții	50
Basmul ce i l-aș spune ei	51

Frumoasă și jună	54
Iubită dulce, o, mă lasă...	55
Iubitei	57
Cântecul lăutarului	59
Copii eram noi amândoi...	60
Aveam o muză	63
Doi aștri	66
Când crivățul cu iarna...	67
O, te-nsenină, întuneric rece...	70
Demonism	72
Miradoniz	77
Ecó	80
Odin și Poetul	87
Memento mori (Panorama deșertăciunilor)	94
Povestea magului călător în stele	134
Dacă treci râul Selenei...	161
Adânca mare...	163
Cum oceanu-ntărâtat...	164
Ah, mierea buzei tale	165
Ghazel	167
O arfă pe-un mormânt	169
Care-i amorul meu în astă lume	170
Dumnezeu și om	172
Stam în fereastra susă	174
Privesc orașul – furnicar	175
Murmură glasul mării	177
Mitologice	178
Pustnicul	181
Cum negustorii din Constantinopol	183
În căutarea Șeherezadei	184

O, adevăr sublim...	190
Antropomorfism	192
Călin Nebunul	194
Fata-n grădina de aur	203
Miron și frumoasa fără corp	223
Rîme alegorice	238
De ce mă-ndrept ș-acum...	254
Gândind la tine	260
Cărțile	261
Eu număr, ah!, plângând	262
Ea-și urma cărarea-n codru	263
Pe gânduri ziua...	264
Tu cei o curtenire	265
Dormi!	266
În fereastra despre mare	267
Coborârea apelor	268
Maria Tudor	269
De vorbiți mă fac că n-aud...	270
E împărțită omenirea...	271
Sonet satiric	272
În liră-mi geme și suspin-un cânt	274
Ah, cerut-am de la zodii	275
Azi e zi întâi de mai	276
Ce șoptești atât de tainic...	277
Femeia?... Măr de ceartă	278
Când te-am văzut Verena...	279
Pierdut în suferință...	282
M-ai chinuit atâta cu vorbe de iubire	284
Pentru păzirea auzului	285
	287

Pierdută pentru mine, zâmbind prin lume treci!	290
O, dulce înger blând...	294
Iar fața ta e străvezie	296
Zadarnic șterge vremea...	297
O dată te văzusem...	298
Să țin încă o dată...	299
Venin și farmec...	300
Ai noștri tineri...	301
Cu penetul ca sideful	302
O stradă prea îngustă	303
Tu mă privești cu marii ochi...	305
Terține	307
Vis	308
Icoană și privaz	310
Cu gândiri și cu imagini [†]	316
De ce în al meu suflet	317
E ceasul cel de taină	318
Eu nu cred nici în Iehova	319
Ea-și urma cărarea-n codru	320
Cântec vechi	321
Codrule, Măria Ta	322
Doină, doină, greu îmi cazi	323
Albumul	324
Lectură	325
Codru și salon	326
Diamantul nordului (Capriccio)	332
Sătul de lucru	340
Sauve qui peut	341
Petri-notae	342
Oricare cap îngust	343

Oricâte stele...	344
Ușoare sunt viețile multora...	346
Fiind băiet păduri cutreieram	347
Rugăciune	348
Atât de dulce...	349
Iambul	350
Colinde, colinde	351
Învierea	352
Ce s-alegea de noi, a mea nebună...	354
Ce s-alegea de doi nebuni, iubito...	355
Umbra lui Istrate Dabija-Voievod	357
Stelele-n cer	361
Urât și sărăcie	363
Răsai asupra mea...	366
Ta twam asi	367
Viața	369
Calul troian	372
Între păsări	373
După ce atâta vreme	374
În van căta-veți...	375
Noi amândoi avem același dascăl	377
O, -nțelepciune, ai aripi de ceară!	378
Stau în cerdacul tău...	380
Un om de stat	381
De pe ochi ridici...	382
Zboar-al nopții negru flutur	383
Ca o făclie...	384
O, stingă-se a vieții...	387
Ce suflet trist...	389

Dintre sute de catarge	390
Cu pânzele atârinate	391
Din cerurile-albastre	392
De atâtea ori...	393
În zădar în colbul școlii...	394
Dragoș-Vodă cel bătrân	395
Alei mică, alei dragă	398
Lumineze stelele	399
Doină	400
De-ar fi mijloace	401
Mă-ntrebai, dragă, -ntr-o zi	402
Dragoste adevărată	403
Ursitorile	404
Povestea Dochiei și ursitorile	410
Mușatin și codrul	418
Între nouri și-ntre mare	427
Sarmis	429
Gemenii	432
Gelozie	441
Din când în când...	443
Ca și Stoa ce pretinde...	444
Doña Sol	446
Apari să dai lumină	448
Renunțare	451
Nu mă-nțelegi	453
Ochiul tău iubit	455
Ochiul tău iubit	457
Dacă iubești fără să speri	459
Și oare tot n-ați înțeles...	461
Și oare tot n-ați înțeles...	463

LBRIS

Să fie sara-n asfințit

Un farmec trist și ne-nțeleș

Mușat și ursitorile

Peste codri sta cetatea

We know
books

465

466

467

471

Frumoasă-i¹

În lacul cel verde și lin
 Răsfânge-se cerul senin,
 Cu norii cei albi de argint,
 Cu soarele nori sfâșiind.
 Dumbrava cea verde pe mal
 S-oglindă în umedul val,
 O stâncă stârpită de ger
 Înalt-a ei frunte spre cer.
 Pe stânca sfărmată mă sui,
 Gândirilor aripi le pui;
 De-acolo cu ochiul uimit
 Eu caut colo-n răsărit
 Și caut cu sufletul dus
 La cerul pierdut în apus.
 Cobor apoi stânca în jos,
 Mă culc între flori cu miros,
 Ascult la a valului cânt,
 La geamătul dulce din vânt.
 Natura, de jur împrejur,
 Pe sus e o boltă de-azur,
 Pe jos e un verde covor,
 Țesut cu mii tinere flori.
 Văd apa ce tremură lin
 Cum vântul o-ncruntă-n suspin,
 Simt zefiri cu-aripi de flori
 Muiate în miros de flori,
 Văd lebede, barcă de vânt,
 Prin unde din aripe dând,
 Văd fluturi albaștri, ușori,
 Roind și bând miere din flori.
 De ce nu am aripi să zbor!

---

¹ Poezie datată din 1866.

M-aș face un flutur ușor,
Un flutur ușor și gentil
Cu suflet voios de copil,
M-aș pune pe-o floare de crin,
Să-i beau sufletelul din sân,
Căci am eu pe-o floare necaz:
Frumoasă-i ca ziua de azi!

Marea-i tristă-n vântul serei.
Pe ruini ce se deșir
Lida vede-icoana mării
Și pe față-i plâng gândiri.

Blonda Lid-amor gândește.
Marea vede chipu-i pal
Și-n adâncu-i zugrăvește
Prin ruini un ideal.

Un pescar pe țărmuri trece
Și din placa de argint
Vede zâna tristă, rece
Prin risipe rătăcind.

Peste-un an în nopți de vară
Vezi pe luciul vagabond
Cu pescaru-n luntre zboară
Al ruinei geniu blond.

---

² Poezie datată din 1866.

Să priveasc-Ardealul lunei i-e rușine
Că-a robit copiii-i pe sub mâini străine.

Ci-ntr-un nor de abur, într-un văl de ceață,
Își ascunde tristă galbena ei față.

Horia pe-un munte falnic stă călare:
O coroană sură munților se pare,

Iar Carpații țepeni îngropați în nori
Își vuiiau prin tunet gândurile lor.

Eu am – zise-un tunet – suflet mare, greu,
Dar mai mare suflet bate-n pieptul său;

Fruntea-mi este albă ca de ani o mie,
Dară a lui nume mai mult o să ție.

Nalți suntem noi munții – zise-un vechi Carpat –
Dar el e mai mare, că ni-i împărat.

Atunci luna iese norilor regină,
Fruntea lui cea pală roșu o-nsenină,

Galbenele-i raze încing fruntea-i rece,
Că părea din munte diadem de rege.

Și un stol de vulturi muntele-ncongior,
Cugetând că-i Joe, dumnezeul lor,

Când în miezul nopții, cununat cu nymb,
Fulgere aruncă sus de pe Olymp.

³ Poezie datată din 1867.

Nu e steluță tremurătoare
Să nu gândească în drum de nor
La altă steauă strălucitoare,
La alt amor.

Numai o viață pe gând de moarte,
Numai o frunte ce-a-ngălbenit,
Numai un atom fără de soarte
Nu e iubit.

Galbena steauă fără lumină
Altar să n-aibă un Dumnezeu –
Este-al meu suflet care declină,
Sufletul meu!

---

⁴ Poezie datată din 1867.

Din lyra spartă...⁵

Din lyra spartă a mea cântare
Zboar-amorțită, un glas de vânt,
Să se oprească tânguitoare
Pe un mormânt!

Oare femeia, pe care mie
Dumnezeu sântul o-a destinat,
În patu-acela de cununie
S-a-nfășurat?

O caut, gându-mi și-o-nchipuiește,
Dar n-am văzut-o de când eu sunt...
Oare amorul ce îmi zâmbește
E în mormânt?

---

⁵ Poezie datată din 1867.

Care-o fi în lume...⁶

— Care-o fi în lume și al meu amor?
Sufletul întreabă inima cu dor.

Va fi mănăstirea cu zidiri cernite,
Cu icoane sante și îngălbenite,

Va fi vitezia cu coif de aramă
L-ale cărei flamuri patria te cheamă,

Ori va fi o dulce inimă de înger
Să mângâie blândă ale mele plângeri?

L-am cătat în lume. Unde o să fie
Îngerul cu râsul de-albă veselie?

Unde o să-l caut, mare Dumnezeu...
Poate-i vreo fantasm-a sufletului meu?

Ba nu, nu! Oglinda sufletului meu
Îmi arat-adesea dulce chipul său,

Căci oglinda-i rece îmi arat-o zeie
Cu suflet de înger, cu chip de femeie,

Dulce și iubită, sântă și frumoasă,
Vergină curată, steauă radioasă,

Și să mă iubească, s-o iubesc și eu,
Să-i închin viața sufletului meu.

Dar ce râde lumea? Ce râde și spune?
— Femeia nu este ce crezi tu, nebune.

Fața ei e-o mască ce-ascunde-un infern
Și inima-i este blestemul etern,

---

⁶ Poezie datată din 1867.

Buza ei e dulce, însă-i de venin,
Ochiu-i te omoară, când e mai senin.

Și-apoi ce-i amorul? Visu-i și părere,
Haina strălucită pusă pe durere.

Dar dacă e astfel, unde-i a mea zână
Cu chipul de înger muiat în lumină?

— N-a fost niciodată. De-a fost vreodată,
Atunci în mormântul cel rece o cată.

De n-a fost – imagină-ți singur în tine
Un înger din ceriuri cu aripi senine,

Pe care deodată cu sufletul tău
Pe lume-l trimise de sus Dumnezeu

Și care-nainte de-a-l întâlni tu,
În sufletul morții ființa-și pierdu.

Și cântă pe-ăst înger de dulce amor
Și plânge-l cu jale și plânge-l cu dor;

Din sufletu-ți rece tu fă o grădină
Cu râuri de cânturi, cu flori de lumină;

Colo-n cimitirul cu cruci risipite
Te primblă adese cu gânduri uimite;

Alege-ți o cruce, alege-un mormânt
Și zi: Aici doarme amorul meu sânt;

Și cântă la capu-i și cântă mereu:
Dormi dulce și dusă, tu, sufletul meu!

Phylosophia copilei⁷

Glasul plăcerii dulce iubit
Cheamă gândirea pe a mea frunte,
Ce zboară tainic ca și o luntre
În oceanu-i nemărginit.

Stelele toate angeli îi par,
Angeli cu aripi strălucitoare,
A căror inimi tremurătoare
Candele d-aur nouă mi-apar.

Falnică-i pare legea Creării,
Lumi ce de focuri în lumi înot,
Candeli aprinse lui Zebaot,
Ce ard topirei și reînvierei.

Dar mai puternic, mai nalt, mai dulce
Îi pare legea de a iubi,
Fără ea nu e de a trăi,
Fără ea omul ca stins se duce.

De-aceea nu voi ca eu să fiu
Pală idee-a Dumnezeirei,
Șotă copilă a nesimțirei,
Foc mort ce pare a arde viu.

Ci voi să-mi caut pe-ntinsa lume
O frunte albă să o dezmierd
Și-n ea gândirea mea să o pierd,
Cum pierde-un Țeco pribeagul nume.

Să-ncunun capul unui iubit
Cu vise d-aur în rai țesute,
Până ce ginii necunoscute
Mi-ar rumpe lanțul d-a fi trăit.

---

⁷ Poezie datată din 1867.

Și eu născui în sânul Arcadiei și mie
Natura mi-a jurat
La leagănu-mi de aur să-mi deie bucurie;
Și eu născui în sânul Arcadiei, dar mie
O scurtă primăvară dureri numai mi-a dat.

O dată numai Maiul vieței înflorește –
La mine-a desflorit;
Și zeul lin al păcei – o, lume, mă jelește! –
Făclia mi-o apleacă, lumina-i asfințește
Și iasma-i a fugit.

Acuma stau pe podu-ți, vecie-nfricoșată –
Pe podul tău pustiu:
Primește-mputerirea-mi fortunei adresată,
Ți-o napoiez neatinsă și nedisigilată –
De fericire-n lume nemica eu nu știu.

Și Tronului în preajmă ridic a mea-acuzare,
O, jude voalat!
Pe steaua-aceea merse senina zicătoare
Că cumpăna dreptății o porți răsplătitoare,
De secolî întronat.

Aci – se zice – așteaptă pe cei răi spăimântare,
Cei buni sunt fericiți.
A inimei adâncuri vei da la-nfățișare,
Enigmei Providenței vei da o dezlegare,
Vei ține socoteală de cei nenorociți.

---

⁸ Poezia datată din 1867.

